

УДК 378:004.775-043.86(043)

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Олена Фоменко, Вірсавія Тарасовська

**Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
м. Харків, Україна**

У наш час процеси інформатизації сучасного суспільства характеризуються процесами вдосконалення й масового поширення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Подібні технології активно застосовуються для передачі інформації й забезпечення взаємодії педагога та учня в сучасних системах відкритої освіти.

Основним засобом ІКТ для інформаційного середовища системи освіти є персональний комп'ютер і встановленої на ньому програмного забезпечення.

У сучасній системі освіти широкого поширення набули універсальні офісні прикладні програми та засоби ІКТ: текстові процесори, електронні таблиці, програми підготовки презентацій, системи управління базами даних, органайзери, графічні пакети тощо.

З появою комп'ютерних мереж та інших, аналогічних їм засобів ІКТ, освіта набула нової якості, яке пов'язане з можливістю швидко отримувати інформацію з будь-якої точки земної кулі.

У мережі доступні й інші поширені засоби ІКТ, до числа яких відносяться електронна пошта, списки розсилки, групи новин, форум, чат. Розроблено спеціальні програми для спілкування в реальному часі.

Мета дослідження – з'ясувати яку роль відіграють інформаційно-комунікаційні технології в освіті; визначити основні дидактичні вимоги, що пред'являються до ІКТ для підвищення ефективності їх застосування в освітньому процесі.

Як відомо, було проведене міжнародне дослідження, яке показало що Україна має незбалансовані показники або суттєве відставання від розвинених

країн світу в питанні розвитку інформаційного суспільства [1]. Впровадження сучасних технологій в Україні відбувається зі значним запізненням, збільшується внутрішній та зовнішній цифровий розрив, відсутня консолідована державна стратегія розвитку ІКТ. Все це уповільнює темпи створення й обміну інформацією, знаннями, досвідом та технологіями.

Невідкладного вирішення потребують проблеми розвитку та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у вітчизняній освіті, ключові з яких виокремлені в Національній доповіді 2016 р. «Про стан і перспективи розвитку освіти в Україні» [2, С. 159].

Інформатизація сьогодні розглядається як один з основних шляхів модернізації системи освіти. Відповідно, одним із головних завдань сучасної системи освіти є розробка проєктів і програм, що сприяють формуванню людини сучасного суспільства.

Переваги таких технологій дозволяють об'єднувати матеріальні та обчислювальні ресурси освітніх і наукових центрів для вирішення складних завдань, залучати провідних фахівців і створювати розподілені наукові лабораторії, організовувати оперативний доступ до ресурсів колективного користування і спільне проведення обчислювальних і лабораторних експериментів, здійснювати спільні наукові проєкти й освітні програми.

Визначимо основні дидактичні вимоги, що пред'являються до ІКТ в освіті з метою підвищення ефективності їх застосування в освітньому процесі:

- вмотивованість у використанні різних дидактичних матеріалів;
- провідна роль викладача в проведенні занять;
- введення в технологію компонентів, які гарантують якість навчання;
- забезпечення високого ступеня індивідуалізації навчання;
- забезпечення стійкого зворотного зв'язку в навчанні.

Таким чином, застосування принципів навчання і реалізація вимог до використання в освітньому процесі ІКТ сприятиме підвищенню якості підготовки. Тому системи освіти розробляють різні проєкти й програми, які будуть ефективно сприяти формуванню людини сучасного суспільства.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Measuring the Information Society Report 2016 [Електронний ресурс] // Веб-сайт ITU. – 2016. – Режим доступу: <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/publications/mis2016.aspx>.
2. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / НАПН України. – К. : Педагогічна думка, 2016. – 448 с.